

Hirtshals Fjernvarme er blevet herre i eget hus

Da Elsam købte NESA, var et af Konkurrencestyrelsens krav, at Elsam skulle sælge decentral kraftvarme fra. En af køberne er Hirtshals Fjernvarme.

EJERSKAB

Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme

Det var en chance for at blive herre i eget hus, der måske kun kom én gang. Så driftsleder Mogens Uhrskov fra Hirtshals Fjernvarme var sådan set aldrig i tvivl om, at ville kæmpe endog meget hårdt for at få en fornuftig aftale i hus, da han pludselig fik mulighed for at købe byens kraftvarmeværk af Elsam.

Chancen opstod, da Elsam – for næsen af DONG i øvrigt - købte det københavnske el-selskab NESA for cirka 10 milliarder kroner.

Konkurrencestyrelsen accepterede købet, men fastsatte dog en række betingelser, som Elsam skulle opfylde for at få lov til at overtage NESA. En af dem var, at selskabet skulle frasælge decentrale kraftvarmeværker til selskaber, der reelt var konkurrenter til Elsam.

I mange tilfælde var de lokale fjernvarmeværker, der i forvejen aftog varmen fra Elsans kraftvarmeværker, oplagte købere.

Det var også tilfældet i Hirtshals, hvor bestyrelsen følte sig overbevist om, at det for både fjernvarmeværket og forbrugerne var en rigtig løsning, at Hirtshals Fjernvarme overtog Hirtshals Kraftvarmeværk.

- Hvis man ser på alternativet, nemlig at kraftvarmeværket blev solgt til tredjemand, så kunne forholdene kun blive værre for forbrugerne. Det kunne meget vel være blevet en køber, der i princippet kun købte værket som en investering, der skulle hentes hjem

- Jeg er rimelig stolt af, at vi har fået skiftet skiltet, så der nu står Hirtshals Fjernvarme foran kraftvarmeværket. Forhandlingerne med Elsam var en hård nød at knække, men jeg er helt overbevist om, at det er den bedste løsning for forbrugerne, siger driftsleder Mogens Uhrskov. Foto: Flemming Rasmussen.

igen. En køber som i øvrigt ikke havde særlig forstand på at drive et varmeværk, konstaterer Mogens Uhrskov og fortsætter:

- Hvis man samtidig ser på udviklingen med DONG og Elsans fusion samt Vattenfalls rykind i Danmark, kunne det tænkes, at situationen blev en anden, og at kravet om at bortsælge værket faldt bort. Alt i alt kunne det være en chance for at blive herre i eget hus, der kun kom én gang, siger driftslederen.

Det var derfor oplagt, at forhandlingerne med Elsam straks kunne gå i gang. Det skulle vise sig at blive et hårdtforhandlingsforløb, hvor Mogens Uhrskov og Hirtshals Fjernvarmes forhandlingsudvalg nåede igennem det meste af følelsesregisteret. Men først

er det nødvendigt med lidt af historien om Hirtshals Fjernvarmes cirka 17 år lange samarbejde med Elsam.

Langt samarbejde med Elsam

Hirtshals Kraftvarmeværk blev opført umiddelbart efter værkerne i Frederikshavn og Sæby. Baggrunden var en politisk beslutning fra 1986 om etablering af decentral kraftvarme baseret på indenlandske brændsler. Derfor blev naturgassen ført over Limfjorden og derfor kunne man nu begynde med forsøg på decentral kraftvarme.

Det daværende I/S Nordjyllands Elektricitetsforsyning (NEFO), der siden blev kendt som Nordjyllandsværket og endelig Elsam Kraft, skulle stå for opførelse og drift af de tre værker.

Frederikshavn var det store

værk, Sæby det lille mens Hirtshals Kraftvarmeværk blev skræddersyet til at passe til el-produktion på treledsstariffen – et system, der netop var indført på daværende tidspunkt.

Alle tre anlæg er naturgasfyrede turbineanlæg.

Hirtshals Fjernvarme havde før kraftvarmeværkets etablering produceret sin egen varme på kedelcentralen i Søndergade. Men da Hirtshals Kraftvarmeværk blev taget i brug i 1989, fik fjernvarmeselskabet med ét ændret sin situation til nu blot at købe varmen fra et andet selskab. En situation, der i sagens natur indebærer et tæt samarbejde med Elsam, der altså ejede og drev kraftvarmeværket.

- Elsam har bygget et fantastisk godt og teknisk velfungerende anlæg. Det må man sige. Og vi har da haft et meget tilfredsstillende samarbejde med dem. Men det er klart, at det har vi også betalt for, siger Mogens Uhrskov.

Men driftslederen erkender, at fjernvarmeselskabets status som varmekøber også medførte ulemper.

- Elsam bestemte jo alt omkring værket, og det er naturligt, at det gav anledning til diskussion omkring varmeprisen – for man kunne jo ofte spørge sig selv, hvad der nu var rimeligt i de forskellige situationer, forklarer Mogens Uhrskov.

Fra skuffelse til tilfredshed

Det var således et samarbejde på både godt og ondt, der - på grund af Elsams NESA-køb - førte til forhandlinger mellem de to parter. Denne gang altså omkring fjernvarmeselskabets køb af kraftvarmeværket.

Ifølge Mogens Uhrskov blev det til nogle hårde forhandlinger, som dog førte til en aftale den 18. november sidste år. På kontoret hos Hirtshals Fjernvarme var stemningen umiddelbart fortrøstningsfuld. Men det skulle vise sig at blive kortvarigt.

Den 21 december modtog fjernvarmeselskabet således et kort brev fra Elsam, der fastslog, at Elsams direktion ikke kunne godkende det resultat, parterne var kommet frem til.

- Det er klart, at skuffelsen var enorm.

Det var helt klart vores opfattelse, at vi var nået frem til en aftale, der kunne tilfredsstille begge parter, husker Mogens Uhrskov.

I stedet var det altså op på hesten igen. Nye forhandlinger i løbet af januar 2005 førte til den endelige købsaftale, der betød, at Hirtshals Fjernvarme blev herre i eget hus den 1. juli i år.

I den første og underkendte aftale skulle fjernvarmeselskabet overtage kraftvarmeværket til en pris, der lå under kraftvarmeværkets restgæld. I den endelige aftale måtte Hirtshals Fjernvarme betale den fulde restgæld men fik til gengæld forhandlet sig frem til en god aftale omkring værket tilstand, der betød, at det skulle være helt "up to date" med hovedoverretur turbine og el-installationer.

- Vores udgangspunkt var, at et køb ikke måtte forringe situationen for os. Og jeg er sikker på, at vi har gjort det rigtige for forbrugerne, fastslår Mogens Uhrskov.

Samarbejde med Frederikshavn

Både Frederikshavn Kommunale Varmeforsyning og Hirtshals Fjernvarme har således nu overtaget kraftvarmeværker fra Elsam. Og det har givet mulighed for en helt ny samarbejdsaftale mellem de to varmeforsyninger.

- Vi har lavet en samarbejdsoverenskomst omkring den maskinmester, der har været ansat på værkerne

FAKTA

FAKTA

Hirtshals Kraftvarmeværk

- Gasturbineanlæg med el-ydelse på 9 MW og varmeydelse på 17 MW.
- El-virkningsgraden er 30 %, og den totale virkningsgrad er 88 %.
- Værkets gaskedel yder 15 MW
- Samlet varmeproduktion er 310 TJ, og el-produktion er 43 GWh.
- Værkets akkumuleringstank rummer 4800 m³ vand.

siden 1988, da de blev opført. Han bliver ansat af Frederikshavn Kommune, men skal også være med til at passe værket i Hirtshals. Jeg synes faktisk, det er lidt bemærkelsesværdigt, at vi har lavet et tværkommunalt samarbejde – allerede inden de nye kommunegrænser for alvor er trådt i kraft, siger Mogens Uhrskov med et tilfreds smil og fortsætter:

- Men aftalen går ikke bare på tværs af kommunegrænser, den går også på tværs af selskabstyper, eftersom vi er et forbrugerejet a.m.b.a., og forsyningen i Frederikshavn er kommunal. Når et samarbejde som dette er muligt, siger det mig, at det også må være muligt mange andre steder at samarbejde om ting, der er mere enkle end det her, mener driftslederen fra Hirtshals.

fr@danskfjernvarme.dk

ELSAMS FRASALG

ELSAMS FRASALG

- I forbindelse med Elsams køb af NESA afgjorde Konkurrencerådet blandt andet, at Elsam skulle sælge 178 MW decentral kraftvarme fra.
  - Der er pt. frasolgt 147 MW, svarende til 83 %.
  - Følgende værker er pt. solgt: Hirtshals, Frederikshavn og Løgumkloster samt Elsams andel af værkerne i Bjerringbro, Langå, Rask Mølle og Silkeborg.
  - Følgende værker er pt. ikke solgt: Hanstholm, Nibe, Skjern og Ringkøbing samt Elsams andel af værket i Nordborg.
  - Cand. jur. Jesper Engsig Christensen, Elsam, oplyser, at fusionen med DONG og Vattenfalls indtog på det danske marked ikke foreløbigt ændrer ved kravet om frasalg af hensyn til konkurrencesituationen.
- Frasalgene har at gøre med købet af NESA, og det er der ikke ændret på. Vi har ikke fået nogen meldinger fra konkurrencemyndighederne om, at andet er tilfældet. Og indtil det sker, arbejder vi videre på at opfylde kravet, siger han.